

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 34
Podgorica, 19.01.2015. godine

IZVJEŠTAJ
O STANJU TRŽIŠTA USLUGA DISTRIBUCIJE
RADIO I TELEVIZIJSKIH PROGRAMA DO KRAJNJIH KORISNIKA
- DECEMBAR 2014 -

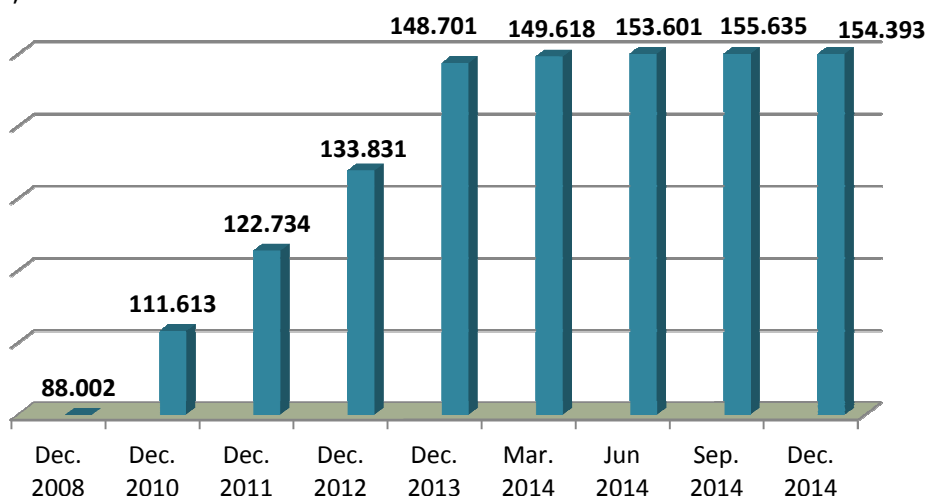
Saglasno izdatim odobrenjima Agencije za elektronske medije, pravo da distribuira radio i televizijske programe do krajnjih korisnika, u odobrenoj zoni servisa, posjeduje deset operatora i to četiri kablovska, dva IPTV operatora, po jedan MMDS, DTH, DVB-T2 i mobilni operator koji nudi uslugu pristupa AVM sadržajima posredstvom javne mobilne elektronske komunikacione mreže neodređenom broju korisnika u odobrenoj zoni servisa.

Dobijanjem odobrenja „Radio-difuzni centar“ d.o.o. je stekao status operatora prvog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije sa pokrivanjem cjelokupne teritorije Crne Gore i pravo da svoju uslugu pruža posredstvom radio-difuznih frekvencija u sve četiri allotment zone za DVB-T/DVB-T2 koje su definisane Planom raspodjele radio frekvencija za digitalnu zemaljsku radio-difuziju (Bjelasica, Lovćen, Podgorica i Tvrdaš).

U toku dosadašnjeg procesa digitalizacije instalirana je emisiona oprema na 73 lokacije, čime je stvorena tehnička mogućnost za pokrivanje 90% stanovništva digitalnim TV signalom. Od 1. decembra 2014. godine paralelno se emituju digitalni i analogni signal.

Na dan 31. decembar 2014. godine, broj priključaka za distribuciju radio i televizijskog programa putem različitih KDS/MMDS/DTH/IPTV/mobilna platformi iznosi **154.393**.

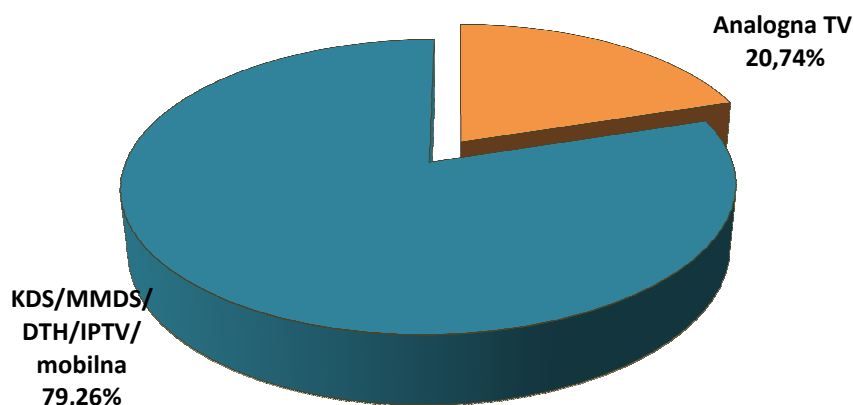
U poređenju sa brojem priključaka na kraju septembra 2014. godine bilježi se negativan trend u kretanju broja korisnika usluga distribucije radio i TV programa. Broj priključaka je za period od tri mjeseca smanjen za 1.242 ili 0,80%.

Grafik 1: Broj priključaka (KDS/MMDS/DTH/IPTV/mobilna)

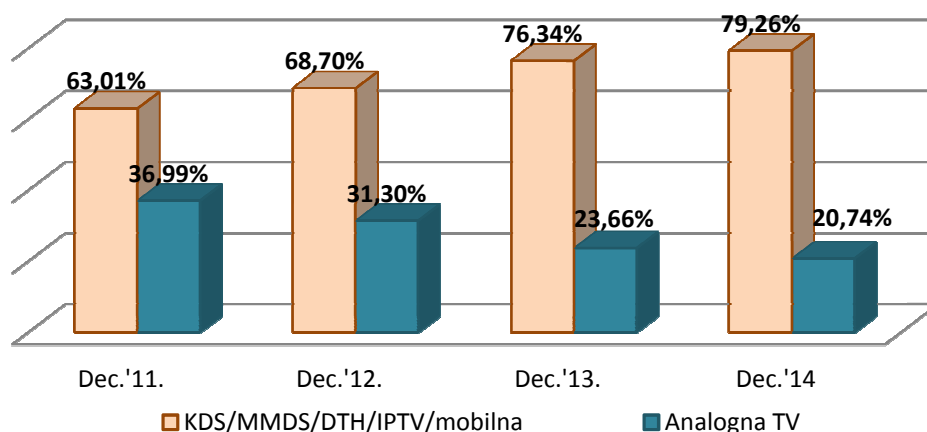
Ako se pretpostavi da se svi ili najveći dio podataka o priključcima odnosi na korisnike iz kategorije domaćinstva i ti podaci se uporede sa zvaničnim podacima o broju domaćinstava u Crnoj Gori¹, može se doći do približne slike o tome koja je primarna tehnologija koju domaćinstva u Crnoj Gori koriste za prijem radio i TV programa.

Na kraju posmatranog kvartala **20,74%** domaćinstava u Crnoj Gori koristilo je samo zemaljski (analogni) tj. „besplatan“ prijem radio i TV programa. Sa druge strane, ostala domaćinstva su se odlučila za korišćenje jedne od alternativnih platformi za distribuciju radio i TV programa, njih **79,26%**.

Grafik 2: Struktura domaćinstava sa aspekta primarne platforme za prijem radio i TV programa

Na sledećem grafiku prikazana su kretanja procentualnog učešća domaćinstava koja koriste samo zemaljsku analognu televiziju i domaćinstava koja koriste neku od dostupnih platformi u odnosu na ukupan broj domaćinstava u Crnoj Gori, tokom poslednje četiri godine.

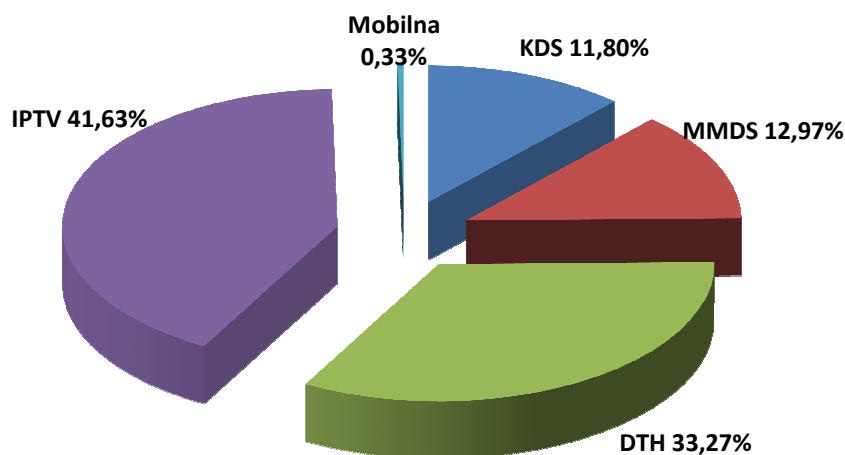

Grafik 3: Poređenje broja domaćinstava koja koriste analognu TV i platformi za distribuciju radio i TV programa

U tromjesečnom periodu, na nivou tržišta se bilježi smanjenje broja priključaka od 0,80% uzrokovano padom broja korisnika KDS platforme (-11,20%) i mobilne platforme (-70,94%). Ostale platforme bilježe povećanje broja korisnika i to MMDS 1,04%, DTH 3,28% i IPTV 0,72%.

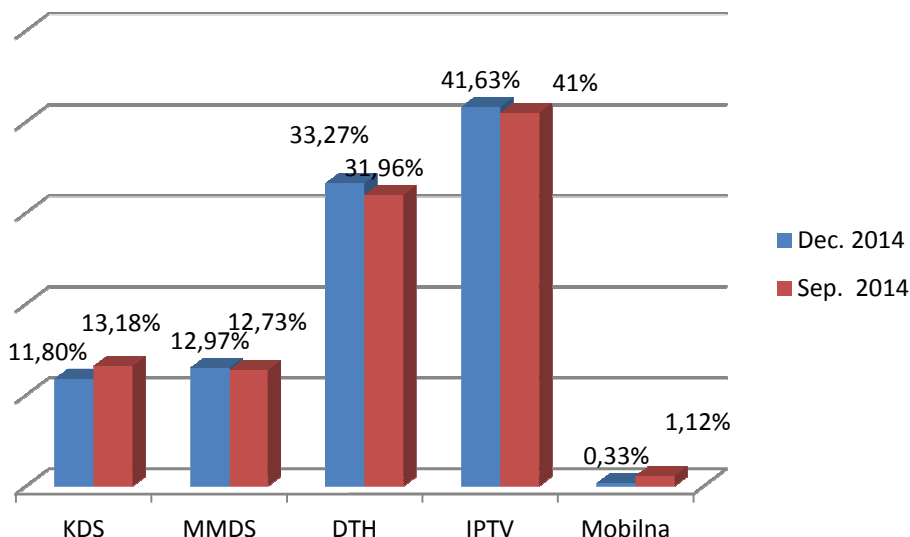
Posmatrajući samo učešće nezemaljskih platformi, IPTV sa učešćem od 41,63% je na leaderskoj poziciji na tržištu usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika. Za njom slijedi DTH distribucija sa 33,27%, MMDS (12,97%), KDS (11,80%) i mobilna platforma sa učešćem od 0,33%.

¹ Popis iz 2011. godine – Izvor: Monstat „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Crnoj Gori 2011“

Grafik 4: Tržišno učešće nezemaljskih platformi

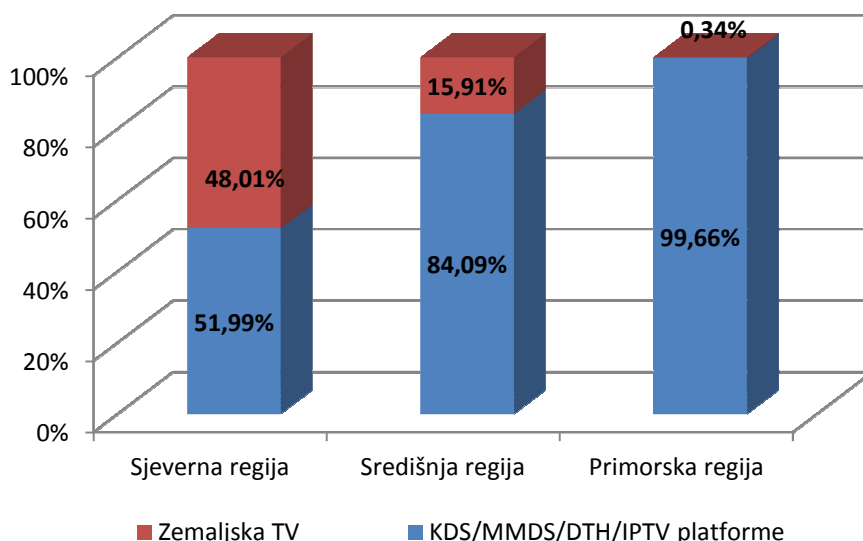
Tržišna učešća pojedinačnih platformi posmatrano na kraju trećeg i četvrtog kvartala 2014. godine imaju sljedeću strukturu:

Grafik 5: Tržišno učešće platformi za distribuciju radio i TV kanala na kraju trećeg i četvrtog kvartala 2014. godine

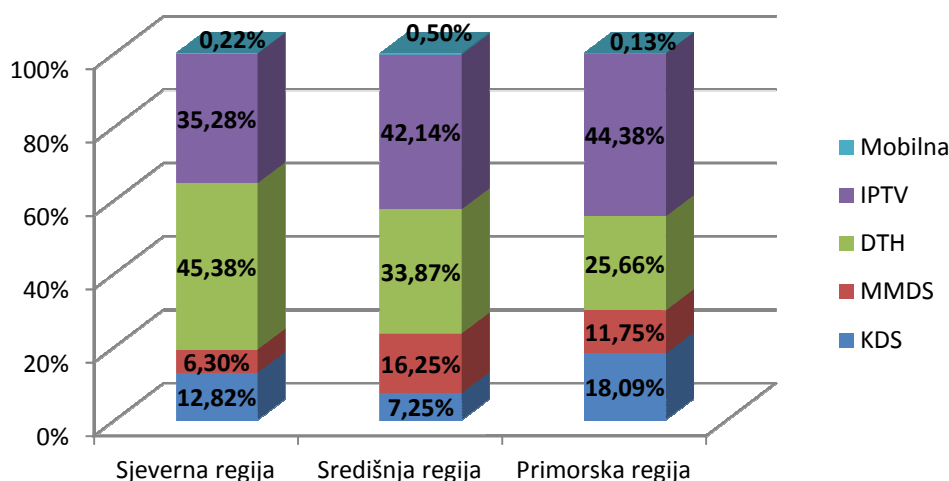
Tražnja za uslugama distribucije radio i TV programa razlikuje se u zavisnosti od toga da li govorimo o sjevernoj, središnjoj ili primorskoj regiji² Crne Gore. Posmatrano u odnosu na broj domaćinstava tražnja je najveća u primorskoj regiji, 99,66%. U cilju ispravnog tumačenja navedenog podatka treba imati na umu da se u primorskoj regiji određeni broj priključaka odnosi na priključke u hotelima i ostalim smještajnim objektima. Slijedi središnja regija sa 84,09%, te sjeverna regija u kojoj 51,99% domaćinstava koristi usluge operatora.

² Sjeverna regija: Andrijevića, Berane, B.Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Šavnik Žabljak.
Središnja regija: Cetinje, Danilovgrad, Nikšić, Podgorica.
Primorska regija: Bar, Budva, H.Novi, Kotor, Tivat, Ulcinj.

Grafik 6: Struktura domaćinstava sa aspekta primarne platforme za prijem radio i TV programa – po regijama

Posmatrano po regijama i odnos učešća pojedinih platformi je nešto drugačiji u odnosu na ukupno učešće:

Grafik 7: Tržišno učešće KDS/MMDS/DTH/IPTV/OTT platformi – po regijama

U posmatranom periodu prosječna cijena osnovnog paketa je iznosila 9,91€ (najviše 11,14€, najniže 6,05€). U osnovnom paketu korisnicima je dostupno, u prosjeku, 67 televizijskih kanala (najviše 101, najmanje 29). Šest operatora nemaju u osnovnoj ponudi radijske kanale, dok preostala dva operatora svojim korisnicima nude 3, odnosno 14 radijskih kanala.

Tri operatora nemaju dodatne pakete u svojoj ponudi, dok preostalih pet operatora u prosjeku nude 6 dodatnih paketa (najviše 7, najmanje 4). Prosječna cijena dopunskog paketa je 5,15€ (najviše 21,00€, najniže 2,54€). Tokom poslednjeg kvartala 2014. godine bilježi se pad broja korisnika dopunskih paketa za nešto više od 4000 korisnika ili 8% manje u odnosu na kraj septembra 2014.godine.

Tražnja za dopunskim paketima, takođe, se razlikuje posmatrano po regijama. U odnosu na broj korisnika osnovnog paketa, tražnja za dopunskim paketima u primorskoj regiji iznosi 34,51%, u središnjoj regiji 31,60%, dok je u sjevernoj regiji značajno niža i iznosi 14,22%.

U strukturi ponude dopunskih paketa najzastupljeniji su sportski i filmski sadržaji, te sadržaji za odrasle. Najprodavaniji dopunski paketi na teritoriji Crne Gore su PINK paketi sa 29,46%, ARENA sportski paket sa 23,94%, te HBO 21,08%.

Šest od osam operatera u dijelu ili cijeloj zoni servisa distribuira radio i TV programe do krajnjih korisnika u digitalnoj tehnologiji. Iako većina operatera nudi i mogućnost prijema određenog broja TV programa u visokoj rezoluciji (HDTV) procenat korisnika koji se opredijelio za ovu mogućnost je relativno mali i iznosi 1,70% u odnosu na ukupan broj prodatih dopunskih paketa.

Ako uzmemo u obzir broj korisnika operatera distribucije radio i TV programa, koji za prijem koriste analognu tehnologiju, i domaćinstva koja koriste analogni tj. zemaljski prijem radio i TV programa, ukupan broj domaćinstava koja koriste analognu tehnologiju iznosi 28,58%.

Dva operatera pružaju mogućnost da korisnici pristupe uslugama posredstvom interneta i putem aplikacija za mobilne terminale. Na ovakav način moguć je pristup određenom broju radio i TV programa iz ponude operatera. Ovim uslugama kod jednog operatera korisnici pristupaju besplatno, dok je kod drugog operatera ova usluga u eksperimentalnoj fazi i trenutno besplatna za sve korisnike.

Posmatrano u odnosu na ukupan obim pruženih usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika, tj. ukupan broj prodatih osnovnih i dopunskih paketa, domaćinstvo koje koristi ovaj vid usluga, mjesečno u prosjeku, za njih izdvaja 10,75€.

****